

**МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ  
МАЛИМИ ПРОМИСЛОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ**

Щербакова І.Б.

*Одеський національний політехнічний університет*

Методичний інструментарій оцінювання доцільності та ефективності залучення інвестицій МПП представлений на рис. 1.

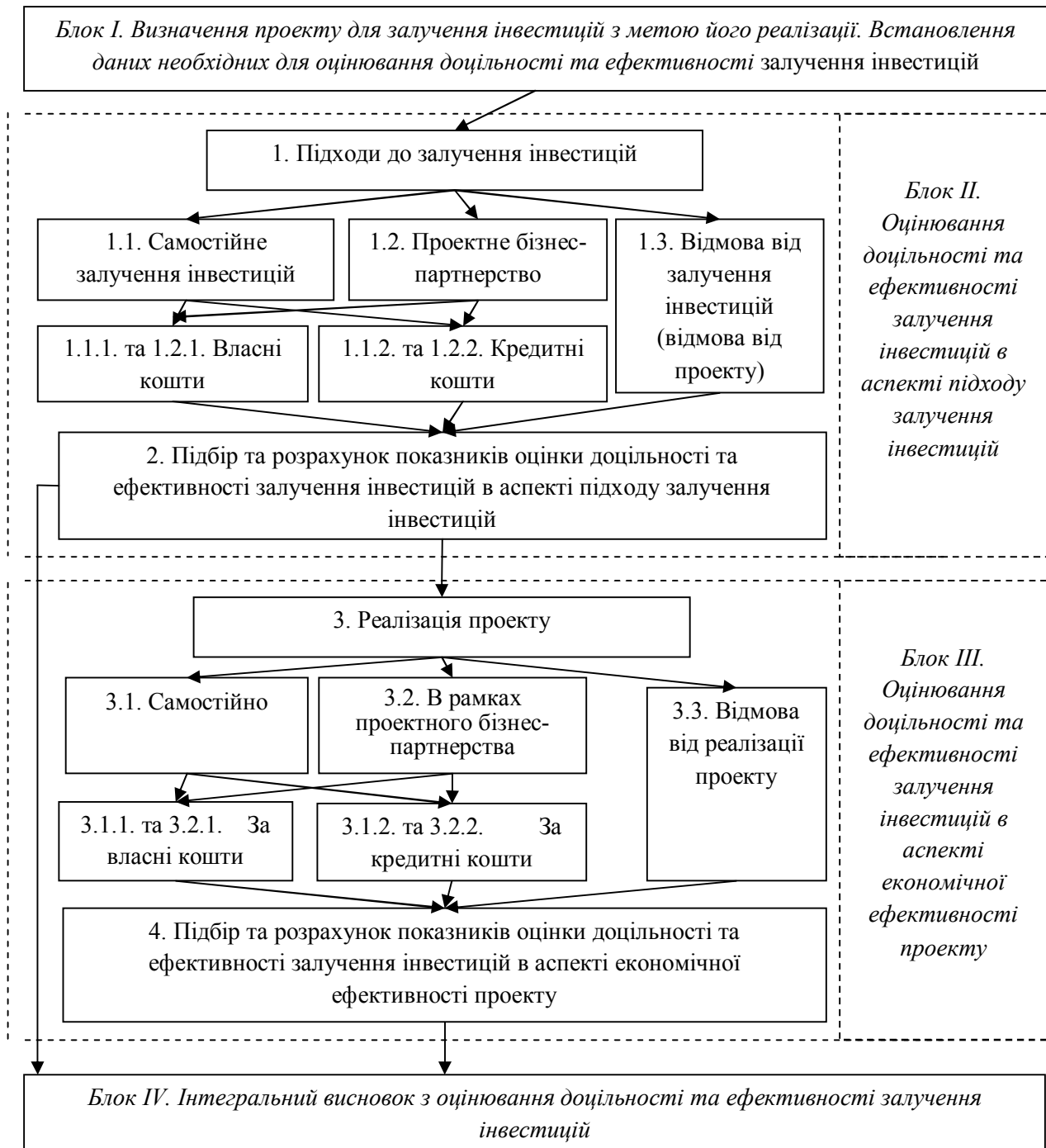


Рисунок 1 – Алгоритм використання методичного інструментарію оцінювання доцільності та ефективності залучення інвестицій МПП (джерело: власна розробка)

Запропонований методичний інструментарій оцінювання доцільності та ефективності залучення інвестицій малими промисловими підприємствами (МПП) побудовано на засадах послідовності, етапності, універсальності. Він має такі *особливості*:

- визначає доцільність та ефективність способу залучення інвестицій в аспекті залучення інвестицій, що дозволяє економічно обґрунтовано зробити висновок стосовно доцільності та ефективності підходів залучення інвестицій без впливу ефективності проекту;

- визначає доцільність та ефективність способу залучення інвестицій з врахуванням ефективності проекту, що надає можливості оцінити доцільність та ефективність підходів залучення інвестицій в аспекті економічного ефекту проекту;

- визначає інтегральну доцільність та ефективність способу залучення інвестицій, що пропонує управлінські інструменти аналітично-інформаційного забезпечення оцінювання доцільності та ефективності залучення інвестицій підприємством з врахуванням доцільності та ефективності способу залучення інвестицій та економічної ефективності проекту;

- враховує варіантність способів залучення інвестицій, що надає працівників, відповідальних за прийняття рішення стосовно залучення інвестицій, можливість аналізувати інформаційно-аналітичні характеристики показників підходів залучення інвестицій не тільки в розрізі їх кількісних та якісних властивостей, але й в порівнянні з показниками інших варіантів фінансування проектів;

- врахування в оцінюванні доцільності та ефективності залучення інвестицій МПП варіантів відмови: а) від залучення інвестицій; б) від реалізації проекту. Цей чинник запропонованого методичного інструментарію надає можливість побачити доцільність та ефективність залучення інвестицій через визначення можливих економічних ефектів, які підприємство не отримає в випадку відмови від залучення інвестицій та реалізації проекту;

- простота розрахунку показників методичного інструментарію та стислість методичного інструментарію, забезпечує спроможність МПП: а) застосування цього методичного інструментарію існуючим персоналом; б) швидкістю впровадження інструментарію; в) короткими строками навчання персоналу; г) здатності прораховувати всі проекти, що актуально для проектного бізнес-партнерства, яке характерне тематичністю та цільовою спрямованістю.

- включає коротке резюме проекту, яке стисло та зрозуміло надає інформаційно-аналітичні дані стосовно: а) даних підприємства-ініціатора проекту; б) теми проекту; в) значення розрахованих показників оцінювання доцільності та ефективності залучення інвестицій. Це сприяє репрезентативності проекту, скорочення терміну перегляду його даних та терміну прийняттю рішення стосовно запуску проекту з залучення інвестицій.

- формує комерційну презентацію проекту, що сприяє залученню інвестицій на засадах проектного бізнес-партнерства, за рахунок вмісту елементів психологічного впливу на потенційних підприємств-партнерів з метою спонукання згоди на участь в проекті.

Методичний інструментарій складається з чотирьох блоків.

*Блок I.* Визначення проекту для залучення інвестицій з метою його реалізації. Встановлення даних необхідних для оцінювання доцільності та ефективності залучення інвестицій. На цьому етапі мале промислове підприємство визначає проект під який будуть залучатися інвестиції на його реалізацію. Виходячи з особливостей підприємства та проекту визначаються необхідні дані які будуть застосовані в послідовних етапах оцінювання доцільності та ефективності залучення інвестицій.

*Блок II.* Оцінювання доцільності та ефективності залучення інвестицій в аспекті підходу залучення інвестицій. Охоплює етапи: 1, 1.1, 1.1.1, 1.1.2, 1.2, 1.2.1, 1.2.2, 1.3, та 2. Цей блок є методичним інструментарієм оцінювання доцільності та ефективності залучення інвестицій з ціллю визначення доцільного та ефективного способу залучення інвестицій без врахування особливостей економічної ефективності проекту.

Етапи 1, 1.1, 1.1.1, 1.1.2, 1.2, 1.2.1, 1.2.2, 1.3 визначають спрямованість відповідних показників оцінювання доцільності та ефективності відповідно до способу залучення інвестицій у розрізі варіантів: самостійного залучення інвестицій; в рамках проектного бізнес-партнерства; відмови від залучення інвестицій (відмова від реалізації проекту).

*Блок III.* Оцінювання доцільності та ефективності залучення інвестицій в аспекті економічної ефективності проекту. Охоплює етапи: 3, 3.1, 3.1.1, 3.2, 3.2.1, 3.2.2, 3.2.1, 3.3 та 4. Цей блок є методичним інструментарієм оцінювання доцільності та ефективності залучення інвестицій з ціллю визначення доцільного та ефективного способу залучення інвестицій в аспекті економічної ефективності проекту.

Етапи 3, 3.1, 3.1.1, 3.1.2, 3.2, 3.2.1, 3.2.2, 3.3 визначають спрямованість відповідних показників оцінювання доцільності та ефективності залучення інвестицій в аспекті економічної ефективності проекту у розрізі варіантів його реалізації: самостійно; в рамках проектного бізнес-партнерства; відмови від реалізації проекту. Етап 4. Підбір та розрахунок показників оцінки доцільності та ефективності залучення інвестицій в аспекті економічної ефективності проекту. Для цієї цілі оптимальними показниками виступають: річний економічний ефект та строк окупності інвестиційних витрат.

*Блок IV.* Інтегральний висновок з оцінювання доцільності та ефективності залучення інвестицій. На цьому етапі дані блоків 1, 2, 3 надаються в зведеній таблиці, яка відзначається наступною характеристикою:

1. Підсумкової таблиці методичного інструментарію оцінювання доцільності та ефективності залучення інвестицій МПП.

2. Резюме проекту, яке містить данні підприємства-ініціатора проекту, тему проекту та значення розрахованих показників оцінювання доцільності та ефективності залучення інвестицій.

3. Підстави для прийняття управлінське рішення стосовно оцінювання та залучення інвестицій для реалізації проекту, та визначення варіанту залучення інвестицій.

4. Комерційної презентації проекту для потенційних підприємств-партнерів з метою залучення інвестицій на засадах проектного бізнес-партнерства. Яка містить елементи психологічного впливу на потенційних підприємств-партнерів з метою спонукання до згоди на участь в проекті.

Відтак, розроблений методичний інструментарій оцінювання доцільності та ефективності залучення інвестицій малими промисловими підприємствами, на відміну від існуючих підходів:

- адаптовано для проектів МПП, які мають тематичну та цільову спрямованість;
- є універсальним, бо не має регіональної та галузевої прив'язки;
- має систему показників оцінювання доцільності та ефективності залучення інвестицій на засадах проектного бізнес-партнерства, яка дозволяє виконувати системне економічне оцінювання й інших варіантів залучення інвестицій.

## Література

1. Сапоговська, О. В. Аналітичне забезпечення аудиту інвестиційних проєктів [Текст] / Оксана Володимирівна Сапоговська // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2015. – Том 19. – № 1. – С. 200-205.
2. Георгіаді Н. Г. Сутність і види механізмів залучення інвестицій / Н. Г. Георгіаді, О. Є. Федорчак // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – № 22. – С. 6 – 12. с.
3. Зражевець Є. Є. Оцінка ефективності венчурних інвестицій // Бізнес Інформ. – 2014. – №10. – С. 127–132.
4. Крючкова І.Р. Інноваційно-інвестиційна діяльність промислового підприємства: симбіоз економічного оцінювання та залучення джерел фінансових та альтернативних ресурсів : [моногр.] / І.Р.Крючкова, С.В. Філіппова. – Луганськ: Вид-во «Ноулідж», 2013. – 190 с.
5. Філіппова С.В. Оцінювання економічних показників діяльності організації на засадах врахування поглядів груп економічного впливу [Електронний ресурс] / С.В. Філіппова // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2013. – № 2 (7). – С. 235–240. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2013/n2.html>.
6. Аналіз інвестиційної складової економічної безпеки України в умовах глобалізації та транснаціоналізації національної економіки [Електронний ресурс] / В.Ю. Єдинак // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2013. – № 4 (9). – С. 93-100. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2013/n4.html>.
7. Класифікація підходів та методів формування аналітичних інструментів оцінювання економічної безпеки промислового підприємства. [Електронний ресурс] / Л.О. Волощук// Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2014. – № 5 (15). – С. 224-231. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n5.html>
8. Investment analysis baking industry in Ukraine [Електронний ресурс] / O. S. Balan, Z. A. Stepanjuk, J. O. Dubenchuk // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2015. – № 3 (19). – С. 54-59. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2015/n3.html>
9. Сценарне управління процесом прийняття інвестиційних рішень [Електронний ресурс] / О.С. Балан // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2014. – № 5 (15). – С. 128-132. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n5.html>
10. Оцінювання економічних показників діяльності організації на засадах врахування поглядів груп економічного впливу [Електронний ресурс] / С.В Філіппова // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2013. – № 2 (7). – С. 235-240. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2013/n2.html>